

[Bertel Dahlgaard.]

nu har, maa Staten standse sin Udpumpning af ny Købekraft, medmindre den neutraliseres af nye Indtægtskilder for Staten.

Med andre Ord, Staten maa gennemtvinge Balance paa sit Budget. Det første Skridt hertil har den højtærede Finansminister her taget, og jeg vil gerne sige til dem, der nu skal betale denne Eengangsskat, og som synes, at den falder paa en alt for lille og eksklusiv Kreds, at de maa ikke glemme, at Finansministeren hos de brede Befolkningslag for nylig har taget mellem 150 og 200 Mill. Kr. aarlig gennem indirekte Skatter. Disse to Ting maa ses i Sammenhæng. Men dernæst maa Arbejdstempelet her i Landet sættes op, Produktionen maa øges, saa man ogsaa herigennem bidrager til, at Balancen mellem Varemengden og Købekraften naas.

Jeg har villet sige dette, fordi det ikke nytter, naar man fra visse Sider synes at mene, at blot man har indkasseret denne Eengangsskat, er Pengevæsenet dermed sneret, og saa er alt saare godt. Opgaven løses kun, hvis man, som jeg her har nævnt, binder an med denne Opgave fra flere Sider. Derfor kan de Skatteydere, der nu maa betale de store Beløb, med Rette sige: Vi forstaar, at dette er nødvendigt, og vi maa bøje os for denne Nødvendighed, men saa venter vi ogsaa bestemt, at der i øvrigt føres en økonomisk Politik, der kan opretholde et stabilt Pengevæsen her i Landet.

Det er en umaadelig ansvarsfuld Post, den højtærede Finansminister har, en Post, som stiller større Krav til sin Mand end nogen anden Stilling i Danmark i Dag. Jeg vil gerne sige, at de Hovedsynspunkter, den højtærede Finansminister har anført med Henblik paa denne Sags Behandling, maa sikkert erkendes at være rigtige. Og jeg vil gerne i denne Forbindelse rette et Spørgsmaal til den højtærede Minister, nemlig om jeg maa opfatte hans Udtalelser saaledes, at det maa anses for at være hans og Nationalbankens Politik i de nærmest kommende Aar at fastholde en effektiv Obligationsrente paa omkring $3\frac{1}{2}$ pCt.?

Jeg skal hermed vende mig til selve Lovforslagets Opbygning, hvor jeg maa tage enkelte Forbehold.

Vi kan fra vor Side tiltræde, at Ministeren har opbygget Lovforslaget som en kombineret Formue- og Formuestigningsafgift. Med Hensyn til Formuestigningsafgiften maa det være Opgaven at paalægge den saaledes, at den i saa høj Grad som muligt rammer de Stigninger, der direkte skyldes de egentlige Krigsindtægter. Det

er desværre ikke administrativt muligt at sortere Formuestigningerne efter Aarsagerne til Stigningen, men Reglerne for Paaligningen maa formes, saa man i hvert Fald i nogen Grad opnaar den samme Virkning. Jeg kan udtrykke det saaledes med Hensyn til Beskatningen af Formuestigningen, at Opsparingen af Normalindkomst, som den vilde have været, hvis Krigen ikke var kommet, skal man være forsigtig over for. Den økonomiske Konsolidering, som ogsaa under normale Forhold vilde foregaa i den jævne Bedrift, skal man ikke efterstræbe, fordi den er noget centralt i Arbejdet for et Lands økonomiske Fremgang. Saa meget haardere maa man da ramme de Stigninger, som foreliggende Omstændigheder lader formode er opstaaet ved den ekstraordinære Tids Tilfældigheder og særlige Chancer.

Jeg kan billige, at Afgiften gøres stærkt progressiv efter den Procentdel, Stigningen udgør af Basisformuen. Jeg kan i og for sig ogsaa tiltræde den Tankegang, der har ført til, at man har foreslaaet tre forskellige Skalaer, saa Progressionen er mindre, jo mindre Basisformuen har været; men jeg tror, at den højtærede Minister har ført Virkningerne af denne Deling alt for vidt. Det er det samme Spørgsmaal, som de ærede Medlemmer Hr. V. Buhl og Hr. Aksel Møller har været inde paa. Det er let at anføre Eksempler paa urimelige Virkninger, der herved fremkommer. Naar f. Eks. en Mand, der har en Basisformue paa 40 000 Kr., og som har haft en stor Formuestigning paa f. Eks. 900 000 Kr., skal betale 50 pCt. af den sidste Del af denne Stigning, medens en Mand, der har en Basisformue paa 110 000 Kr. og ogsaa har haft en Formuestigning paa 900 000 Kr., skal betale 70 pCt. af den sidste Del af denne Stigning og altsaa kommer til at betale mellem 100 000 og 200 000 Kr. mere i Skat end den førstnævnte, saa er det en saa umaadelig Forskel i Beskatningen, at det er helt uden Mening. Manden, der har haft en Basisformue paa 40 000 Kr., og som Tilfældigheder har givet en saa mægtig Stigning, maa virkelig betale omtrent det samme i Skat som han, der har haft samme Held, men haft en noget større Basisformue. Her er noget, der nødvendigvis maa rettes.

Hvad angaar Stabiliseringslaanet eller Formueafgiften, foreligger først det Spørgsmaal, om denne Valgfrihed mellem Laan og Afgift er afbalanceret paa rette Maade, om Reglerne for Rente og Afbetaling af Laanet og om Skalaen for Laaneudskrivning er rigtige. Vi maa forbeholde os at se nærmere derpaa i Udvalget. I denne Forbindelse rej-